

Landskap: *Östergötland* Upptecknat av: *Carl Lagerstahl*
 Härad: *Ydre* Adress: _____
 Socken: *Österfors* Berättat av: *Smol Jönsson*
 Uppteckningsår: _____ Född år *i Österfors*

Uppteckningen rör

- Bräme - Trigge* 1.
- Trollom* 2.
- Slaktade djur, stusarna användes till föda* 2.
- Peter i Källsta, botade fårsjukdom* 3.
- Ydre - koa.* 3
- Formliga kemne hålla skott.* 4
- Trollskott.* 4.
- Engelska sjukdom* 4

LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vad smér Jonsson i Ostufors berättade

Bråne-Frigge va
brännmästare i sina bästa
år. — Då va di, som hadde
stulit sej te 'å se, att
nå haf brände, hadde han
e mänckehann, som han
tog upp en skinnung,
som han hadde i fiska;
å må den där hanna
höde han i sällninga. Å se
kunne han göra så då
både blodde bra å då-
tit — då var la etter
som han läste sen. Etter
lockpratet skulle då där
bedret va etter en sjäto-
spilling. Blann kunn han
göra så då blodde bra
blandet — bara lauken å
(4.5)

23
ibland kunde han i för-
bränninga^x få till alldeles,
bra för mycket mer än
di nästan kunde tro,
att då skulle kunna
bli.

4
Då va en gubbe i
Bessry, som hadde gått ut
hängt upp sig, så då va
då när, som hadde gått
framme så kastat honom
— byorna va uppskurna
så stora utskurna, när di
hitta gubben. — Då skulle
bli de när trolldom, för-
stass, men va, då vet
ja inte.

Från skaktade djur
toys stenarna bort och an-
vändes till föda.

x) 1. bränningen: "förbränninga"; 2. : "klarvinga."

"Va som än kom på,
vare sig då var i lagård
eller på folk, så skulle
di fara till Peter i Katt-
sta. Ge ä må min far
na hos' er. - Vid middag
tag en sån stua må få.
Från på vintern börja
di falla ulla ä på fram,
ät nära va då te bära
ut dom på röra. Då för
far te Peter i Kattsta. Han
var borta i 3 1/2 da. Han
fick nåt te slocke; då var
ett gulver. Ä fåra, di var
bra."

"Ydre-kon kallas W-
kon på längre håll."

"Di som kunde hålla
skott, har ja hört talas
om. - Det var en, som

41
hadde gjort inbrutt. Di skulle
skjuta eller'n, men hazla
slapp nu gripa i i backen."

"På få bruka di
i ko-sätta", hitta kulle,
ibland som ett finger i ymnig-
skänning; då va som leack
i hfi hopkluddat. På va
va di kalla trollskott. På
troddes, då va vundsjuka
månker, som ga dyer in,
så att de där kullea vä-
te."

För att bota engelska
sjukan skryndes malen
i av kyrklockorna, och
gavs barnen in. Eller ock-
så tog man det sjuka bar-
nets lintyg och drog genom
kudlaget i på kyrkyggen
söndagsmorn.

† "en larm"